

В.Залозецького (редактор) *“Das geistige Leben der Ukraine in Vergangenheit und Gegenwart”* (Мюнхен, 1930), В.Кубійовича (редактор) *“Атлас України й суміжних країн”* (Львів, 1937).

У розділі *“Приложение: Энциклопедические статьи”* (С.85-93) йдеться про статті П.М.Савицького, в тому числі з української тематики, в чеських і словацьких енциклопедичних виданнях.

У розділі *“Список периодических изданий”* (С.95-97) подано перелік 75 періодичних видань, у яких друкувалися праці вченого. Серед них українські журнали *“Одесские новости”*, *“Одесский листок”* (1919), *“Радуга”* (1993), *“Россия. Одесское издание”* (1919), *“Сучасність”* (1993), *“Черниговская земская неделя”* (1913-1914), а також у збірнику наукових праць *“Чернігівська старовина”* (1992).

В *“Алфавитному указателе названий”* (С.99-109) зазначені назви праць П.М.Савицького російською, чеською, словацькою, англійською, німецькою, французькою мовами.

Наприкінці книги (с.111) упорядник висловлює вдячність усім тим, хто допомагав йому скласти бібліографію праць ідеолога Євразійства, і зазначає, що ця робота є частиною великого дослідницького проекту з написання інтелектуальної біографії П.М.Савицького

Упорядник успішно досяг поставленої мети - довів важливість і необхідність вивчення творчої спадщини Петра Миколайовича Савицького. Рецензована книга, безперечно, буде в нагоді всім, хто досліджує російську еміграцію взагалі й еміграційну громадсько-політичну думку зокрема. Вона буде корисною і широкому колу читачів, оскільки знайомить з біографією і творчою спадщиною одного з ідеологів Євразійства.

ВЛАСЕНКО В.М.

* * *

Побачив світ український переклад роботи Ганни Дильонгової *“Історія Польщі. 1795-1990”* (науковий редактор доктор історичних наук, професор Н.М.Яковенко, переклад з польської М.В.Кірсенко. - К.: Вид. дім *“Києво-Могилянська академія”*, 2007).

Видання має на меті показати історію країни і суспільства впродовж двох важких і складних сторіч, від втрати незалежності наприкінці XVIII ст. до її здобуття 1989 р. Автор зосередила увагу на таких важливих для Польщі етапах: XIX сторіччя, міжвоєнна доба, Друга світова війна, Народна Польща.

Книга зацікавить як науковців, так і широкий загал читачів.

* * *

Вийшло друком науково-популярне видання О.О.Ковалевської *“Іван Мазепа у запитаннях та відповідях”* (К.: Темпора, 2008. - 200 с.).

У книзі читач знайде короткі, але вичерпні відповіді на основні питання, що стосуються постаті гетьмана України 1687-1709 рр. Івана Мазепи, дізнається про цікаві історичні факти, пам'ятки історії та культури, пов'язані з ним, про твори художньої літератури, живопису й музики, у яких відтворено його образ.

Для кращого розуміння та сприйняття матеріалу пропонується хронологія дат життя й діяльності І.Мазепи, додаються списки основної та додаткової літератури, які дозволяють більш докладно ознайомитися з цією видатною особистістю в українській історії.

Видання розраховане на школярів, студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться історією України.

* * *

Вийшло у світ навчальне видання *“Спеціальні історичні дисципліни: Довідник”* (Авт. колектив: І.Н.Войцехівська (керівник), В.В.Томазов, М.Ф.Дмитрієнко та ін. - К.: Либідь, 2008. - 520 с.).

Пропонований довідник репрезентує комплекс традиційних та модерних спеціальних історичних дисциплін, частина яких має давню історію, традиції, наукові школи, а деякі перебувають на етапі свого становлення. Значну увагу приділено визначенню предмета дисципліни, її об’єкта, завдань, методів дослідження та місця в структурі історичної науки. Простежується внесок у розвиток спеціальних галузей історії провідних учених-гуманитаріїв, наукових осередків та інституцій.

Для студентів гуманітарних факультетів, викладачів, науковців, усіх, хто цікавиться вітчизняною історією, науками, культурою.

* * *

З’явився черговий випуск календаря-щорічника *“Українознавство-2008”* (Упорядн. В.Піскун, А.Ціпка, О.Щербатюк. - К.: Укр. центр духовн. культури, 2008. - 240 с.).

У календарі перелічено основні національні та релігійно-звичаєві свята, річниці віхових подій. Вміщено матеріали, що стосуються основних пам’ятних дат з минулого і сучасного України - історичних подій, круглих дат від дня народження та смерті видатних громадських, наукових та культурних діячів, що народилися в Україні або працювали на її теренах. Основне спрямування концепційних матеріалів - бачення українців з особливостями їхніх вчинків та дій, що складають особові та гуртові поведінкові типи у громадсько-суспільних взаєминах в українській історії.

Посібник адресується учням і вчителям шкіл в Україні та українського зарубіжжя, викладачам, студентам і всім тим, хто цікавиться питаннями українознавства.

* * *

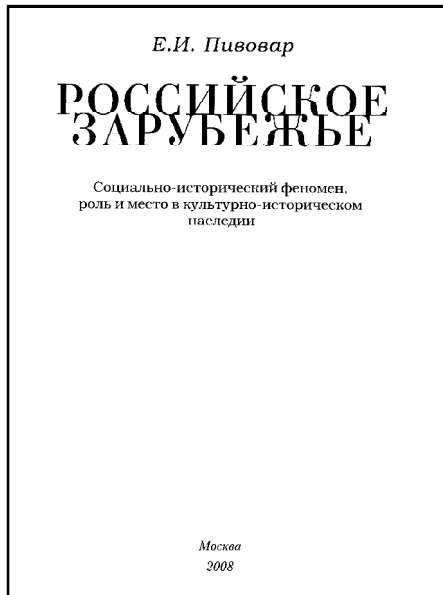
Побачило світ україномовне видання монографії професора Українського вільного університету в Мюнхені Бланки Єржабкової *“Шкільна справа та шкільна політика в рейхскомісаріаті “Україна” (1941-1944) у світлі німецьких документів”* (переклад з німецької Г.П.Задвернюк, М.М.Щербатюк, О.Г.Голубцов, І.М.Хацевич. - К.: Наукова думка, 2008. - 272 с.: іл.).

У книзі розглянуто майже недосліджений період в історії української педагогіки - шкільна політика, яку здійснювали в Україні у 1941-1944 рр. рейхсміністр з питань окупованих східних територій Альфред Розенберг та рейхскомісар України Еріх Кох.

Авторка у своєму дослідженні використала джерела із кількох німецьких архівів і зробила їх доступними широкому загалу читачів.

Видання розраховане на істориків, культурологів, педагогів, а також усіх, кого цікавить історія України, особливо маловідомі її періоди.

* * *

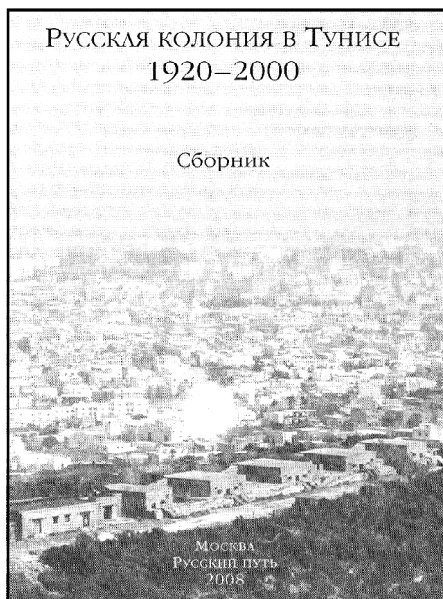
Побачила світ монографія російського дослідника Ю.Й.Пивовара *“Российское зарубежье: социально-исторический феномен, роль и место в культурно-историческом наследии”* (М.: РГГУ, 2008. - 545 с.).

Дослідження присвячене феномену російського зарубіжжя другої половини ХІХ - початку ХХ ст.: причинам і специфіці його виникнення, структурі й параметрам російських діаспор у різних країнах світу. Автор аналізує процес формування та взаємодії російських еміграційних потоків і хвиль, їх кількісні та якісні характеристики, вплив на культуру й політичний розвиток Європи, США, країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону у цивілізаційному контексті.

Відтворена складна, багато у чому суперечлива картина еволюції російського зарубіжжя в умовах глобалізованого світу, показана його роль у російському та світовому культурно-історичному процесі.

Для фахівців у галузі російської історії й культури, викладачів ВНЗ, докторантів, аспірантів, студентів, усіх, хто цікавиться проблемами російського зарубіжжя.

* * *

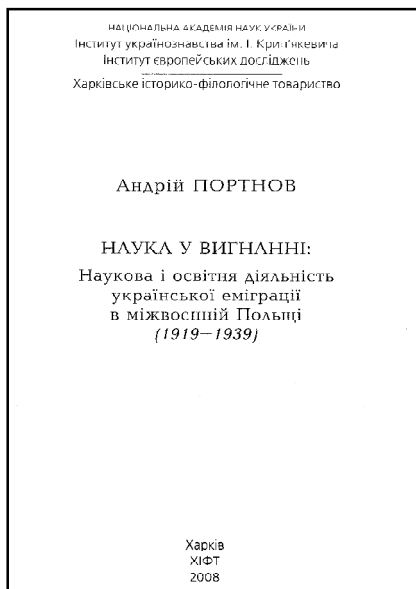

Вийшов збірник *“Русская колония в Тунисе. 1920-2000”* (Уклад. К.В.Махров. - М.: Русский путь, 2008. - 496 с.).

У книзі представлені статті, спогади, а також короткі біографічні довідки про окремих осіб - в основному моряків Чорноморського флоту і членів їх сімей, чия доля виявилася пов'язаною з Тунісом після прибуття Російської ескадри до Бізerti у кінці 1920 р. Видання ілюстровано унікальними фотографіями та документами з особистих архівів.

Збірник розрахований на всіх, хто цікавиться історією російської еміграції.

* * *

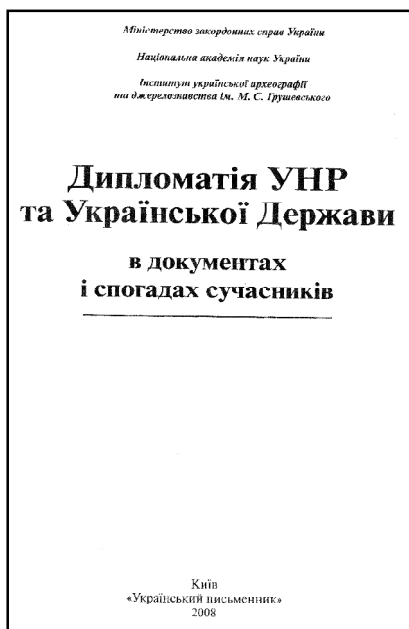

Побачило світ наукове видання А.В.Портнова *“Наука у вигнанні: Наукова і освітня діяльність української еміграції в міжвоєнній Польщі (1919-1939)”* (Харків: ХІФТ, 2008. - 256 с.).

У книзі здійснена спроба реконструкції інституційної історії наукової й освітньої діяльності української політичної еміграції в міжвоєнній Польщі. На внутрішньополітичну та геополітичному тлі описана освітня діяльність у таборах інтернування армії УНР, історія Студіум православного богослов'я Варшавського університету та Українського наукового інституту. Проаналізована участь у цих процесах В.Біднова, Д.Дорошенка, В.Зайкіна, О.Лотоцького, І.Огієнка, І.Фещенка-Чопівського та інших вчених-емігрантів.

Видання розраховане на студентів, аспірантів та науковців.

* * *

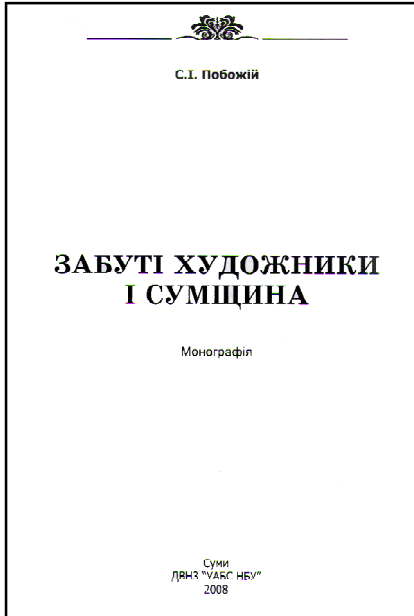

Вийшло друком двотомне наукове видання *“Дипломатія УНР та Української Держави в документах та спогадах сучасників”* (Упоряд. і передм. І.М.Гнатишина, О.С.Кучерука, О.О.Мавріна. - К.: Укр. письменник, 2008).

До збірника увійшли документи щодо діяльності Міністерства закордонних справ УНР, Української Держави, українських дипломатичних представництв, представництв іноземних держав в Україні 1917-1923 рр. Представлено також спогади сучасників, здебільшого політиків, професійних дипломатів, які були опубліковані у 20-30-ті роки ХХ ст., але залишаються маловідомими в Україні: О.Лотоцького, М.Галагана, А.Марголіна, Є.Онацького, В.Винниченка, Ф.Матушевського та ін.

Видання розраховане на істориків, спеціалістів з міжнародних відносин, студентів та усіх, хто цікавиться історією української дипломатії.

* * *

Побачила світ монографія кандидата мистецтвознавства, доцента кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Української академії банківської справи НБУ С.І.Побожія *“Ілля Рєпін і Сумщина”* (Суми: ДВНЗ *“УАБС НБУ”*, 2009. - 107 с.; 8 арк. іл.).

У книзі простежено зв'язки видатного художника Іллі Юхимовича Рєпіна (1844-1930) із Сумщиною. Розглядаються портрети Михайла та Софії Драгомирових, написані І.Рєпіним, В.Серовим, З.Серебряковою. Аналізується процес створення образу Сірка для картини *“Запорожці”*, прототипом якого був генерал Михайло Драгомиров (уродженець Конотопщини).

Автор пропонує також розглянути чергування сюжетів у творах І.Рєпіна з точки зору психофізіологічних чинників, притаманних гіпертичному типу темпераменту людини. З цією метою автор звертається до теорії німецького вченого К.Леонгарда, який одним із видів

акцентуації темпераменту і характеру визначив циклоїдну акцентуацію, для якої характерне чергування маніакальної та депресивної фази. Окремий розділ присвячено розгляду питання щодо перебування художника у Конотопі.

На основі аналізу краєзнавчої та мистецтвознавчої літератури виявилось, що Дмитро Ільченко, за якого просив М.Драгомиров І.Рєпіна у листі з Конотопа - родом із с.Соснівка Конотопського повіту, а герой розділу *“Колекціонер у провінції”* - військовий та колекціонер творів мистецтва Степан Крачковський родом із самого Конотопа. Розглядаючи твори живопису і графіки, автор намагався показати творчий доробок І.Рєпіна на широкому культурному тлі та в мистецькому контексті тієї доби.

Чималий інтерес представляє републікація каталогу персональної виставки І.Рєпіна у 1891 р., а також публікація двох листів (1914, 1926 рр.) І.Рєпіна до художника А.Комашки. Окремо наведено документ із Державного архіву Сумської області - запис про смерть М.Драгомирова, зроблений у метричній книзі Вознесенської церкви м.Конотоп.

Видання розраховане на істориків, мистецтвознавців, краєзнавців і всіх, хто цікавиться історією, культурою та мистецтвом Сумщини.